

Celem projektu jest próba oceny znaczenia trzech obszarów gospodarczych dla budowania potęgi w stosunkach międzynarodowych. Chodzi o sektor energetyczny, umiędzynarodowienie waluty oraz technologie o znaczeniu wojskowym, które mogą być potencjalnie instrumentem dla uzyskiwania przewag geopolitycznych przez największe mocarstwa. Projekt dotyczy więc trzech polityk gospodarczych wybranych państw (USA, Niemiec, Chin i Rosji) oraz Unii Europejskiej (UE). Zmierzamy do zbadania tego, w jaki sposób i pod jakimi warunkami wspomniane polityki mogą przyczynić się do wzrostu potęgi geopolitycznej danego podmiotu w stosunkach międzynarodowych.

Główna hipoteza badawcza

Dla osiągnięcia strategicznej przewagi nad konkurentami w danym sektorze gospodarki, a zwłaszcza dla umożliwienia wykorzystania tej przewagi dla celów geopolitycznych zasadnicze znaczenie mają czynniki polityczne. Przede wszystkim to, czy polityka gospodarcza jest podporządkowana celom strategii geopolitycznej i czy tworzy systemowe rozwiązania (realizacja polityki gospodarczej) zapewniające asymetryczne korzyści ekonomiczne i polityczne. Ponadto, ważnym czynnikiem jest struktura i ukierunkowanie interesów wśród elit (politycznych, biurokratycznych i gospodarczych), specyfika zarządzania i sposób posługiwania się ideologią polityczną.

Praca opiera się na metodzie komparatystycznej, zarówno między odmiennymi sektorami gospodarki, jak i przykładami mocarstw regionalnych i światowych. Natomiast wspólne są pytania i hipotezy badawcze. Dotyczą one zwłaszcza tego, jaki wpływ na skuteczność działań geoeconomicznych ma splot czterech czynników, które odnoszą się kolejno do kwestii systemowych, roli interesów, instytucji zarządzania i idei.

Metody badawcze podjęte w trakcie studiów przypadku będą opierały się na analizie literatury przedmiotu, wybranych różel oraz wywiadach pogłębionych przeprowadzonych z uczestnikami życia publicznego. Wnioski z badań i synteza teoretyczna przeprowadzona pod koniec badania będzie weryfikowała założenia geoeconomiczne wypracowane we wcześniejszych badaniach, a także zmierza do ich ewentualnego uzupełnienia.

Studia nad geoeconomicmi jako nowym obszarem badań interdyscyplinarnych w naukach społecznych są bardzo obiecujące zarówno pod względem poznawczym, teoretycznym i użytkowym dla kształtowania polityki publicznej. Do strategii geoeconomicznych odwołuje się coraz więcej państw zwłaszcza tych, których rola i ranga geopolityczna np. Niemcy w Europie, Korea Południowa, Chiny i Japonia w Azji.

Znaczenie naukowe projektu (lub jego wartość dodana) dotyczy przede wszystkim rozwoju teorii w naukach społecznych. W sposób interdyscyplinarny łączymy różne podejścia teoretyczne (zaczepniemy te m.in. ze stosunków międzynarodowych, studiów europejskich, socjologii i ekonomii). Spróbujemy znaleźć wspólne cechy koncepcji wyjątkowo na gruncie założenia geoeconomicmi.